

Prof. Dr. Bleszity János - Dr. Joó Bálint

Átalakulóban a katasztrófavédelmi képzés

Hatalmas változásoknak vagyunk tanúi és egyben résztvevői. Ennek egyik eleme a katasztrófavédelmi képzés. Milyen változások alapozták meg az igényeket? Milyen elvárásoknak kell megfelelni? Miben foglalhatók össze a szakma elvárásai? Milyen válaszok, megoldások születtek ezekre az igényekre?

Amikor az ezredfordulón a rendészeti igazgatás új szakterülete - a katasztrófavédelem - megkezdte a működését a szakemberek többsége biztos volt abban, hogy a gyakorlati tapasztalatok rövid időn belül szükségessé teszik a terület joganyagának és működési rendjének áttekintését, ezt követően pedig a pontosítását. Jogos volt a felvetés, mert hazánkban ilyen területen még nem folyt közigazgatási tevékenység és összehasonlítási alapul rendelkező nemzetközi tapasztalatokból sem lehetett támpontokat nyerni.

Egy évtized elteltével nemcsak a szakma igényelte a változtatásokat, hanem azok a társadalmi, gazdasági és közigazgatási átalakulások is szükségessé tették a felülvizsgálatot, amelyek ez idő alatt történtek és az utóbbi esztendőben rendkívüli mértékben felgyorsultak. Új alaptörvénye van az országnak, amelyhez több olyan sarkalatos törvény kapcsolódik majd, amelyek a katasztrófa-elhárítás rendszerére is kihatnak. A jogszabályi háttér mellett összegyűltek azok a legfontosabb szakmai tapasztalatok is, amelyek birtokában megtörténhet a katasztrófavédelem irányítását, szervezetét és működését szabályozó jogi normarendszer reformja.

A katasztrófavédelmi képzésnek - amelynek kialakítása az új katasztrófavédelmi igazgatás működésével egyidejűleg megkezdődött - annak ellenére, hogy viszonylag rövid múltra tekint vissza, hiszen az csak a 2004/2005-ös tanévben indult, is szükségszerűen át kell alakulnia. Ezt a szakmai környezet megváltozásán túl a magyar felsőoktatásban lezajló folyamatok is megkövetelik.

Miután mind a szakmapolitikai mind az oktatáspolitikai háttér kialakulóban van joggal vetődik fel a kérdés, hogy időszerű-e napjainkban a katasztrófavédelmi képzés jövőjével foglalkozni. Lehet-e olyan biztos és hosszabb távra szóló képet felvázolni, amelynek tételes alapjait még nem fogalmazták meg. Megítélésünk szerint igen, mert a képzési rendszer átalakítása már megkezdődött és az csak akkor lehet eredményes, ha a formai oldal mellett a jövőbeni oktatás tartalmi elemei is kialakulnak.

Mire alapozunk? Szakmai szempontból rendelkezésre állnak a hazai katasztrófavédelem általános irányítási rendjének tíz éves tapasztalatai. Ennek pozitív és negatív vonásait olyan objektív összegezés tartalmazza, amelyet az Állami Számvevőszék 2011. májusában tett közzé „A természeti katasztrófák megelőzésére, elhárítására, következményeinek felszámolására kialakított rendszerek ellenőrzése" címmel. Ez túlmutat a címben foglaltakon, mert részletes elemzést, összegezést és feladat-meghatározást is tartalmaz a hazai katasztrófavédelmi viszonyok egészéről.

A képzés vonatkozásában rendelkezésünkre álltak azok az utóbbi másfél esztendőben megjelent publikációk illetőleg a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, majd a Rendőrtiszti Főiskola által szervezett tudományos konferenciák anyagai, amelyek az oktatás tapasztalatait értékelték.

Mindezekből kiindulva, a közigazgatás általános és szűkebb szakmai változásait, valamint a felsőoktatásnak már jelenleg látható illetőleg a rendvédelmi képzés már megkezdett átalakítását figyelembe véve a katasztrófavédelem új oktatási stratégiája is felvázolható. A következőkben - áttekintve a változások okait és a szakma alapvető elvárásait - röviden összefoglaljuk a katasztrófavédelmi képzés átalakítására tett eddigi lépéseket és a jövőjére vonatkozó elgondolásokat.

I. A változások

1. Az ország katasztrófa veszélyeztetettsége az elmúlt évtizedben jelentősen megváltozott. A **természeti katasztrófák** esetében - anélkül, hogy a részletes szakmai elemzésbe belefognánk - egyértelmű, hogy a **globális klímaváltozás** mind több területen egyre határozottabban jelzi, hogy a jövőben komolyan számítani kell a következményeire. Az **ár- és a belvizek**, a **rendkívüli időjárási helyzetek** a természeti és az épített környezetben, valamint a kritikus infrastruktúrában egyre nagyobb károkat okoznak: veszélyeztetve az életet és a testi épséget is. Megnövekedett a **geológiai eredetű veszélyek** (földrengés, fölcsumamlás, beomlások stb.) száma. A növény- és állatvilágban az új **járványok** mellett komoly veszélytényezőkké váltak a nem kívánatos **génmanipulációk** is. A **civilizációs katasztrófák** körében a **veszélyes anyagokat** előállító ipari létesítmények, valamint az anyagok szállítása a technológiai előírások megsértése következtében katasztrófákhoz, illetőleg veszélyhelyzetek kialakulásához vezetett. A kritikus infrastruktúra sokirányú veszélyeztetettsége és a védelmi rendszereiben megmutatkozó hiányosságok többször okoztak Európában a fél földrészre kiterjedő ellátási zavarokat. Komoly gondokra hívták fel a figyelmet a tömegtartózkodásra szolgáló létesítményekben, illetőleg a szabadtéri rendezvényeken bekövetkezett súlyos balesetek, katasztrófák.

A veszélyhelyzetek mennyiségben megnövekedtek, minőségben pedig egyre többször rejtik magukban a katasztrófák kialakulásának reális lehetőségét. Mindezekből adódik, hogy a katasztrófák elleni védekezésnél át kell tekinteni a megelőzési, a beavatkozási és a helyreállítással kapcsolatos szervezési tevékenységet. Változtatni kell a szabályozáson, a védekezésének logisztikai hátterén és a hatékony közreműködés nélkülözhetetlen feltételeit jelentő koordináló, ellenőrző, irányító tevékenységen is.

Mindezek alátámasztják, hogy **a katasztrófavédelem szakembereinek felkészítése és folyamatos továbbképzése szakmai szempontból megérett a felülvizsgálatra, az új követelményeket szolgáló kompetencia rendszer megfogalmazására, ezek alapján a tartalmi és szervezeti változtatások megtételére.**

2. Megkezdődött az ország közigazgatási rendszerének teljes körű felülvizsgálata és ennek eredményeként már láthatók azok a változások, amelyek a központi, a területi és a helyi igazgatás rendszerében folyamatosan végbemennek. Az átalakítás elvei mindenütt nyomonkövethetők: megszüntetni a párhuzamosságokat, egyszerűsíteni az eljárások rendjét, felgyorsítani a döntési folyamatokat, hatékonyabbá tenni a hatósági tevékenységet, - különös tekintettel az ellenőrzésekre - és végezetül, de nem utolsó sorban maradéktalanul érvényt szerezni a gazdaságosság és a takarékoság követelményeinek.

Ezeket az elvárásokat a katasztrófavédelmi igazgatás korszerűsítésénél is meg kell valósítani. Ennek megfelelően már megkezdődtek azok a belső szervezeti változtatások, amelyek nem igényeltek törvénymódosítást és megtételük halaszthatatlan volt. Már ismeretesek az új irányítási modellel kapcsolatos elgondolások is. Az állam szerepének fokozottabb érvényesítése, illetőleg az önkormányzatok realitásokra épülő bevonása, továbbá a

gazdálkodó felelősségének következetes érvényesítése és a társadalmi (karitatív) szervezetek hatékonyabb aktivizálása nélkülözhetetlen a katasztrófavédelem eredményesebb működéséhez.

Befejezéshez közeledik a katasztrófavédelemmel, a tűzvédelemmel és a tűzoltósággal illetőleg a polgári védelemmel kapcsolatos szabályozások teljes körű felülvizsgálata, és ennek alapján szükséges átalakítása. A törvényi szintű szabályozásokról várhatóan az Országgyűlés őszi ülészakájának elején születik döntés. Ezt követően elkészülnek a végrehajtásukra kiadandó kormány- és miniszteri szintű rendeletek is. Az új normarendszer csak akkor érheti el a célját, ha a tudatosításra szakszerűen, differenciáltan és kellő ütemességgel megtörténik a jogalkalmazóknál és a társadalom szélesebb körében egyaránt.. Ezeket a feladatokat természetesen csak akkor lehet eredményesen megvalósítani, ha a katasztrófavédelem valamennyi érintett szereplője rendelkezik azzal a szakmai felkészültséggel és ismeretszinttel, amelyet a védekezésben számára meghatározott szerep nélkülözhetetlenné tesz.

3. A rendszerváltás óta megoldatlan a korszerű oktatási rendszer kialakítása és stabil működtetése. Ez egyaránt igaz valamennyi szintre, így a felsőoktatásra is. Miután a rendszer egészét kell megfelelő módon kiépíteni, annak egy-egy elemét nem lehet abból kiemelve eredményt elérni. Így hiába a törekvés a katasztrófavédelmi képzés korszerűsítésére annak előfeltétele a hazai felsőoktatási rendszer egészének megújítása. Várhatóan ez a folyamat az idén még elfogadandó felsőoktatási törvénnyel a kereteket biztosítani fogja.

A rendvédelmi képzés előbbre tart, ugyanis a múlt év végén a Kormány határozatot hozott a rendvédelmi szervek egységes, moduláris alapú képzési rendszerének kialakításához szükséges intézkedésekről. Ennek alapján az Országgyűlés elfogadta a Nemzeti Közszerződési Egyetem (NKE) létesítéséről szóló 2011. évi XXXVI. törvényt, amely meghatározó lesz a katasztrófavédelmi, valamint a felsőfokú tűzvédelmi (tűzoltó) és a polgári védelmi képzés szempontjából is.

A törvény alapján megkezdődtek az intézkedések az új egyetem szervezeti kereteinek kialakítására. Az (NKE) 2012. január 1-jével kezdi meg működését, úgy, hogy a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem és a Rendőrtiszti Főiskola megszűnik, valamint a Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kara beépül a szervezetébe. Az új egyetem három karral (hadtudományi, rendészettudományi és közigazgatás-tudományi) működik. A katasztrófavédelmi oktatás az elképzelések szerint az egyetemi központnak közvetlenül alárendelt Katasztrófavédelmi Intézet keretében történik.

A formai keretek részben a felsőoktatási törvény, részben az NKE már készülő belső szabályozása révén az év végére már rendelkezésre állnak, ezeket kell majd a képzés tartalmi oldalát magába foglaló, az akkreditációs eljárásra bocsátandó szakmai dokumentumokkal kiegészíteni.

II.

Az igények és az elvárások

1. Az általános katasztrófavédelmi igazgatás kialakításakor nem voltak olyan szakemberek, akik e szakterület elméleti és gyakorlati ismeretanyagával rendelkeztek. Ez abból adódott, hogy sem hazánkban, sem az európai országokban nem folyt ilyen irányú képzés. Az igazgatás maga nevelte ki az első szakembergárdáját, úgy hogy a rendvédelem más területein az ott szerzett szaktudással rendelkező szakembereket vette át és foglalkoztatta. Tűzoltók, polgári védelmi szakemberek, rendőrök, határőrök és esetenként a polgári életből

felvett felsőfokú végzettségűek töltötték be a különféle szakmai beosztásokat. A katasztrófavédelmi szakemberek képzettségére vonatkozó igényt szakmai oldalról ekkor még nem lehetett határozottan megfogalmazni. Ebből adódott, hogy kezdetben - a többi szakmai képzéshez hasonlóan - három szintű (alap-, közép- és felsőfok) képesítést határoztak meg a Belügyminisztérium irányelvei. A gyakorlat később azt támasztotta alá, hogy a katasztrófavédelem általános igazgatásában csak felsőfokú szakmai képesítéssel és megfelelő gyakorlati tapasztalattal rendelkezők tudnak eredményesen dolgozni.

A megoldandó szakmai feladatok természetesen hozták magukkal azokat a szakmai elvárásokat is, amelyeket az adott terület katasztrófavédelmi szakembereinek teljesíteniük kellett. Így alakult ki, hogy a három fő szakterülettel kapcsolatosan melyek azok a jogszabályokban meghatározott ismeretkörök és melyek azok a gyakorlat által felvetett elvárások, amelyeket a katasztrófavédelmi képzés során a hallgatóknak el kell sajátítaniuk.

Az RTF Katasztrófavédelmi Tanszékén ezeket a kezdeti tapasztalatokat hasznosítva készültek el a szaktárgyak tematikái, tananyagai, az elsajátítandó szakirodalmak jegyzékei, az elméleti és a gyakorlati órák arányai, valamint azok a sajátos didaktikai módszerek, amelyek a szaktárgyak megismertetéséhez nélkülözhetetlenek voltak.

Hangsúlyozni kell, hogy sok esetben kísérletezésről volt szó és az oktatási tapasztalatok függvényében rugalmasan kellett módosítani, pontosítani nem csak azt, hogy mit, hanem azt is hogy hogyan kell tanítani.

A szakma tíz év elteltével természetesen joggal támaszt új, a korábbinál megalapozottabb igényeket. A tapasztalatok birtokában határozottabban fogalmazza meg azokat az elvárásokat, amelyek a főiskoláról illetve a leendő egyetemről kikerülő felsőfokú alapképzéssel rendelkező szakemberektől elvárhatók. Ma már nincs generális vagy polihisztor katasztrófavédelmi szakember, hiszen az ismeretek és az egyes szakterületek eltérő volta miatt az általános katasztrófavédelmi képzésen belül is indokolt a szakosodás. Tíz évvel ezelőtt még elfogadható volt az az elgondolás, hogy az egyes ágazatok (egészségügy, környezetvédelem, vízgazdálkodás, közlekedés stb.) adják az ágazatok területére szakosodott és az ott keletkező katasztrófavédelmi feladatok megoldására felkészített szakembereket. A katasztrófavédelmi igazgatás az általános koordináló, összehangoló, esetenként irányító, döntés-előkészítő tevékenységre felkészített munkatársakat foglalkoztatja. Együttműködésükkel valósulhat meg a katasztrófa-elhárítási feladatok ellátása., Napjainkra már az általános katasztrófavédelmi igazgatáson belül is differenciálni kell.

2. Miben foglalhatók össze a szakma elvárásai?

- A **katasztrófavédelmi igazgatás** klasszikusnak mondható tagozódásának megfelelően a jövőben is egyértelműen elkülönül egymástól három részterület. Az egyik az általános katasztrófavédelmi igazgatás, a másik a polgári védelmi igazgatás, a harmadik a **tűzvédelmi igazgatás**, illetőleg ennek részeként a tűzoltóság tevékenységeinek különféle szintű irányítása (szakmai illetve operatív). Ugyanakkor a katasztrófavédelmi szerveknél határozott igény jelentkezik a lakosság életét, egészségét és anyagi javait kiemelten veszélyeztető üzemekben esetlegesen bekövetkező ipari katasztrófák, súlyos balesetek és káresetek megelőzéséhez, elhárításához és a következmények csökkentéséhez szükséges szakmai ismeretekkel rendelkező munkatársakra is.

- A **közigazgatás más területein** (államigazgatási szerveknél, meghatározott körben az önkormányzatoknál) indokolt olyan felsőfokú katasztrófavédelmi és polgári védelmi végzettségű szakemberek alkalmazása, akik képesek az adott szervezet, illetőleg az általa

irányított szakterület (közigazgatási egység) **katasztrófavédelmi tevékenységének koordinálására**, az ezzel kapcsolatos döntés-előkészítő feladatok és ellenőrzési tevékenység ellátására, a védelmi bizottságok szakmai működtetésére.

- A polgári életben a **veszélyes üzemekben** (létesítményeknél) továbbá az azokat tervező, kivitelező gazdálkodó szervezeteknél, a **biztosítótársaságoknál** és perspektivikusan a jelentősebb **pénzintézeteknél** ajánlott olyan katasztrófa- és tűzvédelmi felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek foglalkoztatása, akik az adott szervezetek tulajdonosainak, irányítóinak döntés-előkészítő tevékenységéhez megfelelő szakmai alapokat, tanácsokat tudnak adni, szükség esetén a **katasztrófavédelemmel, tűzvédelemmel összefüggő** szakmai dokumentációkat el tudják készíteni, vagy jelentősebb beruházások előkészítésénél, kivitelezésénél képesek a katasztrófavédelmi és tűzvédelmi előírások érvényesítésének figyelemmel kísérésére, érvényre juttatására.

- A **hivatásos tűzoltóság tisztii állományának** jövőbeni felkészítése és képzése elvárható, hogy az NKE keretein belül történjék és más felsőoktatási intézményből csak akkor kerüljön a tűzoltóság állományába felvételre bárki, ha olyan speciális beosztást (pl.: orvos, pszichológus, közgazdász, jogász, mérnök stb.) kell betölteni, amelyhez az ismereteket a felsőfokú tűzoltó képzés keretében nem lehet elsajátítani.

- Az **önkéntes és a létesítményi tűzoltóság meghatározott beosztást betöltő tagjai** esetében elvárás, hogy felsőfokú tűzoltói képesítéssel rendelkezzenek. Ezt a jövőben az NKE megfelelő szakirányának elvégzésével szerezhetik meg.

- Az NKE katasztrófavédelmi szakán lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy a katasztrófavédelem, a polgári védelem és a tűzvédelem területén tevékenykedő **karitatív szervezetek tagjai** bekapcsolódhassanak a szakmai képzésbe és munkájukhoz megfelelő képesítést szerezhessenek.

Természetesen ezek az egymástól sok tekintetben eltérő feladatkörök differenciált képzést tesznek szükségessé, ezért indokolt, hogy a katasztrófavédelmi szakon belül egymástól elkülönült /szakirányokon/ történjék az oktatás.

Az elvárások nem csak arra vonatkoznak, hogy felsőfokú alapképzéssel rendelkező szakemberek kerüljenek ki az egyetemről, hanem nyílik lehetőség a mesterképzésben és a későbbiek során a doktorandusz képzésben való részvételre is. Ennek a feltételeit a szakmai igényeknek megfelelően kell kialakítani.

Korábban is jellemző volt, hogy a gazdálkodó szervek igényelték a szakterületen működő felsőoktatási intézmények tevékenységét az általuk végzett kutatásokban, fejlesztésekben. A szervezeti keretek kialakításánál arra is gondolni kell, hogy a jövőben, illetve létrejőjenek az ilyen feladatokra felkészült szellemi alkotóműhelyek működési feltételei.

III.

A megoldások

1. **A jövőbeni katasztrófavédelmi, polgári védelmi és tűzoltó (tűzvédelmi) felsőfokú képzettségű szakemberekkel kapcsolatos szakmai igények (kompetenciák)** a korábbi és a jelenleg, a különféle felsőoktatási intézményekben folyó ez irányú képzések tapasztalatai, valamint a megrendelői igények alapján a **következőkben foglalhatók össze:**

- a kor és a szakterület által elvárt, folyamatos bővítésre alapot adó **természettudományos és célirányos műszaki felkészültség;**

- általános **közigazgatás jogi** és szakigazgatási **tájékozottság;**

- a **katasztrófavédelmi**, illetőleg a **tűzvédelmi** helyzet folyamatos értékeléséhez, elemzéséhez, ennek alapján a védekezés eszközrendszerének, taktikájának megválasztásához szükséges tájékozottság és alternatíva megfogalmazás, **döntéskészség**;
- **gyakorlati tevékenység** végzése (szervezés, tervezés, koordinálás, ellenőrzés, tájékoztatás, döntés-előkészítés) **az érintett igazgatási szakterületeken**;
- gyakorlati tevékenység végzése **mentésszervezési**, beavatkozási, **elhárítási** és **helyreállítási** feladatoknál;

Mindezekből egyértelműen következik, hogy a katasztrófavédelem sokrétűsége miatt egységes (minden szakterületet átfogó) felsőfokú alapképzés a hallgatók részére 6 tanulmányi félév során nem adható. Ennek megfelelően az egyes szakterületekre a felsőfokú katasztrófavédelmi képzést szakirányokon indokolt megszervezni, figyelembe véve, hogy valamennyi szakirányon tanítandó általános- és szakmai alapozó-, illetőleg sarkalatos szaktárgyak ismerete az élethosszig tartó tanulásra alapozva tegye lehetővé vagy legalább könnyítse meg a váltás lehetőségét.

2. **Amikor a katasztrófavédelmi képzés szervezeti elhelyezésének** lehetőségét vizsgálták a döntés-előkészítők, a jelenlegi helyzetből kiindulva bonyolultnak látszott a jövőbeni igényeket és a jogfolytonosságot egyaránt biztosítani. Végezetül abból az alapelvből indultak ki, hogy a katasztrófák elleni védekezés nemzeti ügy. Az abban való közreműködés mindhárom szakterület (rendvédelem, honvédelem, közigazgatás) munkatársai számára kiemelt jelentőségű, ezért az arra való felkészítés is közös feladat. Ugyanakkor meghatározó, hogy a katasztrófák elleni védekezés a belügyi igazgatás - mint rendvédelmi igazgatás - szerves része, így az ágazati felelősség elvét is érvényre kell juttatni. Ennek azonban alapvetően szakmai szinten kell megjelennie. Így született az az előzetes döntés, hogy a katasztrófavédelmi képzést - katasztrófavédelmi szakként - egy, a karoktól független és az egyetemi központnak közvetlenül alárendelt Katasztrófavédelmi Intézet végezze.

A katasztrófavédelmi alapszakon a már említett szakmai tagolódás miatt **három szakirányt célszerű működtetni.**

Ennek megfelelően

- a **katasztrófavédelmi hatósági szakirány** olyan hallgatókat képez, akik a három szakterületen (katasztrófa-, tűz- és polgári védelem) a hatósági, szakhatósági, igazgatási feladatok ellátására, illetőleg az államigazgatási szerveknél és az önkormányzatoknál a katasztrófavédelmi igazgatási feladatok, a katasztrófavédelmi és a polgári védelmi tevékenység végzésére kapnak felkészítést. Ezen a szakirányon történik majd a polgári védelmi tiszt képzés is;
- a **tűzvédelmi és mentésirányítási szakirányon** végző hallgatók a tűzoltóság és a katasztrófavédelem beavatkozó egységeinek irányítását, a különféle ügyeleti rendszerek működtetését, illetve nagyobb katasztrófák esetén a beavatkozó egységek koordinálását látnák el;
- az **iparbiztonsági szakirányon** képzett hallgatók a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védelem erősítése érdekében létrehozandó iparbiztonsági hatósági szervezetben tevékenykednének. Feladatuk lenne a nemzetgazdaságot, a lakosság életét egészségét és anyagi javait kiemelten veszélyeztető üzemekben esetlegesen bekövetkező ipari katasztrófák, súlyos balesetek és káresetek megelőzéséhez, elhárításához és a következmények csökkentéséhez szükséges szakmai feladatok ellátása. A szakirányon végzettek gondoskodnának a veszélyes áruszállítással kapcsolatos feladatok katasztrófavédelmi összehangolásáról is.

A három szakirányon szerzett végzettség lehetőséget adna arra, hogy a hallgatók az NKE-en folyó mesterképzésbe bekapcsolódhassanak, ennek keretében olyan vezetési, szervezési ismereteket szerezzenek meg, amelyek megfelelő elméleti alapokat adnak arra, hogy magasabb vezetői beosztásokat tölthessenek be.

3. Hogyan alakul a Katasztrófavédelmi Intézet oktatási tevékenysége?

Az elkövetkezendő évtizedben az oktatási tevékenység várhatóan **három** elkülönülő **szakaszra** tagozódik. Miután az egyetem 2012. január 1-jével kezdi meg működését és az előzetes tervek szerint a jogelőd intézmények a 2012/2013-as tanévre is a jelenlegi oktatási rendjük szerint vehetnek fel hallgatókat, így az első szakasz a jelenleg folyó képzések továbbvitelét biztosítja.

A második szakasz a 2013/2014-es tanévvel kezdődik. Ekkortól párhuzamosan fut a kimenő képzéssel kapcsolatos oktatási feladatok ellátása, illetőleg az új - a katasztrófavédelmi képzésnél a három szakirányon folyó - oktatás beindítása.

A harmadik szakasz a 2015/2016-os tanévvel kezdődik, amikor a kifutó képzések döntően már befejeződnek és csak az új oktatási rendnek megfelelő képzések határozzák meg az Intézet fő profilját. Természetesen gondoskodni kell azokról a hallgatókról is akik valamilyen oknál fogva a korábbi képzési formákban folyó főiskolai programjukat nem tudták befejezni és ennek lezárását lehetővé kell tenni a számukra.

Az elkövetkezendő öt esztendő így meglehetősen mozgalmasnak és zaklatottnak tűnik. Nem csak azért mert a különböző képzési formák hol együtt, hol külön-külön jelentkeznek, hanem azért is mert közben kell kialakítani azoknak az új tárgyakkal a tematikáját amelyek a szak akkreditálásának mind az alapítás mind az indítás tekintetében döntő feltételeit jelentik. Létre kell hozni a képzéshez a megfelelő oktatói stábot, biztosítani kell a működéséhez szükséges logisztikai feltételeket. Ugyanakkor teljesíteni kell azokat az elvárásokat is, amelyek a valamennyi karon kötelező tantárgyként szereplő katasztrófavédelmi ismeretek oktatásából az Intézetre hárulnak. Végezetül de nem utolsó sorban fel kell készülni az Intézet működésének szerves részét alkotó kutató munkára is.

Ezek a feladatok sokkal céltudatosabb és összetettebb munkát kívánnak, mint a jelenlegi oktatási intézményekben folyó katasztrófa- és tűzvédelmi képzések. Új alapokra kell helyezni a gyakorlati oktatóbázissal a szakmai kapcsolatrendszert, folyamatossá kell tenni az együttműködést az Intézetben is oktató karok tanszékeivel. Keresni kell venni a kapcsolatot a hasonló tevékenységet végző hazai és külföldi tanintézetekkel, és meg kell találni azokat a gazdálkodó szervezeteket, amelyek leginkább érdekeltek abban, hogy támogassák az Intézet oktató és kutató tevékenységét.

A szakmai érdeklődőkben hiányérzetet ad, hogy a miről, mit tanulhatnak a jövő hallgatói, nem szerepel a sorok között. Miután a döntést a tantárgyokról a MAB hozza meg, előzetesen csak annyit vázolhatunk, hogy a képzési program három részből épül fel:

- alapkiképzési és
- egyetemi általános kötelező modulok
- szakmai modul.

Az első kettő - az egyetem valamennyi karához hasonlóan - mindhárom szakirányon kötelező lesz, míg a szakmai modul a sajátos szakmai igényeket próbálja előtérbe helyezni.

Befejezésül két dolgot ajánlunk az olvasók figyelmébe. Az egyik, hogy az új katasztrófavédelmi képzés és a jövőben ezt végző Katasztrófavédelmi Intézet bemutatásának ez az írás csak a beharangozója. Részben mert teljességhez még a különböző döntések kialakítása a jövőben történik meg, részben mert a szakmai igények összegezése sem zárult le. A másik, hogy még senki sem késett el azzal, hogy ötleteivel javaslataival hozzájáruljon egy hatékony, korszerű és a szakmát jól szolgáló képzés és annak otthon adó oktatási bázis formálásához. Ehhez kérjük és várjuk ötleteiket, javaslataikat, elgondolásaikat.